

Araştırma makalesi

Research article

Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları ile Flört Şiddetine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Gülşah KÖK¹, Sefa KARAMAN², Esra ÖZER³, Nazlı ÖZBEK⁴, Ayşe KILIÇ UÇAR⁵, Gülten GÜVENÇ⁶

ÖZ

Amaç: Çalışmanın amacı, bir grup üniversite öğrencisinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ile flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipte tasarlanan çalışmanın örneklem grubunu, Bilecik'teki bir üniversitede 2018-2019 Eğitim Öğretim yılı güz döneminde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Laboratuvar Teknikleri, Çocuk Gelişimi, İlk ve Acil Yardım bölümlerinde birinci ve ikinci sınıfta öğrenim gören 363 öğrenci oluşturdu. Verilerin toplanmasında "Bireysel Özellikler Formu", "Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği" ve "Flört Şiddeti Tutum Ölçeği" kullanıldı. Veriler SPSS 21.0 programı kullanılarak değerlendirildi. Verilerin analizinde, sayı, yüzde, ortalama, ki-kare, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman Korelasyon testleri uygulandı.

Bulgular: Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre flört şiddetini daha az destekledikleri, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının daha eşitlikçi olduğu belirlendi. Sosyal destek alan ve toplumun kız çocuğuna yönelik ayrımcı/olumsuz olduğunu düşünen öğrencilerin flört şiddetini daha az desteklediği; nötr olduğunu düşünenlerin ise toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarında daha eşitlikçi oldukları tespit edildi. Flört şiddetini desteklemeyen öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik daha eşitlikçi tutumda olduğu belirlendi.

Sonuç: Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar, flört şiddetine yönelik tutumları etkilemektedir. Kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarına sahiptir ve flört şiddetini daha az desteklemektedirler. Gençlerin geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının ve flört şiddetine yönelik tutumlarının belirlenmesi ve eşitlikçi yönde değiştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Flört şiddeti, hemşirelik, toplumsal cinsiyet rolü tutumu

ABSTRACT

Evaluation of the Relationship Between Attitudes Towards Gender Roles and Attitudes Towards Dating Violence of a Group of University Students

Aim: The aim of this study is to evaluate the relationship between the attitudes towards gender roles and dating violence in a group of university students.

Material and Methods: The sample group of this descriptive study consisted of 363 first and second-grade students studying at Bilecik Şeyh Edebali University Health Services Vocational School Medical Laboratory Techniques, Child Development, First and Emergency Aid departments in the fall semester of 2018-2019 academic year. "Individual Characteristics Form", "Gender Roles Attitude Scale", "Dating Violence Attitude Scale" were used to collect the data. The data were evaluated using the SPSS 21.0 program. Number, percentage, mean, chi-square, Mann Whitney U, Kruskal Wallis and Spearman Correlation tests were used to analyze the data.

Results: Female students supported dating violence less than male students and were more egalitarian regarding gender role attitudes. Students who receive social support and think that the society is discriminatory/negative towards girls support dating violence less; those who thought to be neutral were found to be more egalitarian in gender roles. Students who do not support dating violence had a more egalitarian attitude towards gender roles.

Conclusion: Gender role attitudes affect attitudes towards dating violence. Female students have more egalitarian attitudes towards gender roles and support dating violence less than male students. It is crucial to determine young people's traditional gender role attitudes and attitudes towards dating violence and change them in an egalitarian direction.

Keywords: Dating violence, gender role attitude, nursing

¹Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, E-mail: gulsahkok@yahoo.com, Tel: +90 312 304 3916, ORCID: 0000-0001-9553-2621

²Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Kırklareli, Türkiye, E-mail: sefakaraman@klu.edu.tr, Tel: +90 506 025 3415, ORCID: 0000-0002-9320-3004

³Öğr. Gör., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Bilecik, Türkiye, E-mail: esraozell@gmail.com, Tel: +90 543 363 0475, ORCID: 0000-0002-0711-6482

⁴Uzm. Hemşire, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, Ankara, Türkiye, E-mail: nazlimudoga@gmail.com, Tel: +90 535 514 8556, ORCID: 0000-0002-8810-7886

⁵Prof. Dr., Demiroğlu Bilim Üniversitesi, Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-mail: ayse2007@yahoo.com, Tel: +90 539 405 6772, ORCID: 0000-0002-8280-6117

⁶Prof. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, E-mail: gulten.guvenc@sbu.edu.tr, Tel: +90 312 304 3902, ORCID: 0000-0002-8330-9497

Geliş Tarihi: 08 Temmuz 2021, Kabul Tarihi: 21 Nisan 2022

Atıf/Citation: Kök G, Karaman S, Özer E, Özbek N, Kılıç Uçar A, Güvenç G. Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları ile Flört Şiddetine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2022;9(2):167-176. DOI: 10.31125/hunhemsire.1167286

GİRİŞ

Bireylerin doğuştan sahip olduğu fizyolojik, genetik ve biyolojik özellikleri ile göstermiş olduğu kadın veya erkek olma durumu “Cinsiyet” olarak tanımlanırken, biyolojik cinsiyetten farklı olarak bireylerin içine doğduğu toplumun kadın ve erkeğe belirlediği sosyal ve psikolojik kişilik özellikleri, rol ve sorumluluklar da “Toplumsal Cinsiyet” olarak tanımlanmaktadır. Çok boyutlu bir kavram olan toplumsal cinsiyet, içerisinde toplum ve kültürün kadın veya erkek olmaya yüklediği anlam, beklenti, değer, yargı ve toplumsal cinsiyet rollerini barındırmaktadır. Toplum tarafından kadın ve erkeğe kültürel olarak uygun görülen kişilik özellikleri ve davranışları ise toplumsal cinsiyet rolünü oluşturmaktadır¹⁻³.

Yapılan araştırmalarda, toplumun kadın ve erkeğe atfettiği toplumsal cinsiyet özelliklerinin; erkek için güçlü, atılgan, ailesini geçindiren, korkmayan, güven verici, özgür, acımasız, agresif, sert ve aktif olarak; kadın için ise şefkatli, duygulu, narin, sabırlı, anlayışlı, bağımlı, itaat eden, bakım verici ve pasif sıfatlarını içerdiği belirlenmiştir^{4,5}. Toplumun kadın ve erkeğe yüklediği bu roller, yaşamın birçok alanında kadınlar ve erkekler arasında eşitsizliklere neden olurken kadınların erkeklerin gerisine atılmasına ve erkeğe verilen değerin artması ile ilişkili olarak bu eşitsizliğin sürdürülmesine yol açmaktadır⁵⁻⁷.

Gerek ülkemizde gerekse diğer ülkelerde, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar ve algıları belirlemeye yönelik üniversite ve lise öğrencileriyle yapılan araştırmalarda; öğrencilerin cinsiyet rolleri konusunda daha çok geleneksel rolleri benimsedikleri belirlenmiştir⁵⁻⁹. Gençler arasında algılanan bu rollerin onların flört ilişkilerini de etkilediği düşünülmektedir¹⁰⁻¹². Flört, erkek ve kadın arasında duygusal alanı aşarak, arkadaşlığı, sevgiliği ve cinselliği yaşadıkları ve bir veya iki tarafın isteğine göre sonlanan veya nişanlanma, evlilik gibi resmi ilişkiye dönüşen bir ilişki biçimidir. Flört dönemi gençlerin birbirlerini tanımalarını, bilinçli seçimler yapmalarını, duygusal olarak olgunlaşmalarını sağlayan evlilik öncesi deneyim olarak kabul edilmektedir^{7,13,14}.

Bireyler zaman zaman diğer insanlarla anlaşılamadığı gibi romantik ilişki yaşadıkları partnerleriyle de çatışma yaşayabilmektedir. Bireyler, romantik ilişkileri sırasında yaşanan anlaşmazlıkları çözmek için partnerlerine karşı bazen şiddete başvurabilmektedirler^{15,16}. Kadın ve erkeklerin duygusal arkadaşlığında bir tarafın diğerine (ya da birbirine) kasıtlı bir şekilde fiziki, psikolojik, cinsel ve ekonomik saldırıda bulunması flört şiddetidir¹⁷. Fiziksel şiddet, kasıtlı olarak itme, vurma, tokat atma; psikolojik şiddet, küfür etme, korkutma, suçlu hissettirme; cinsel şiddet, riskli cinsel davranış ve ilişkiye zorlama; ekonomik şiddet ise; çalışmayı engelleme gibi davranışları içermektedir¹⁸⁻²⁰.

Gerek ülkemizde gerekse diğer ülkelerde yapılan çalışmalarda flört şiddetinin her iki cinsiyet için de oldukça yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Hem kadınlar hem de erkekler için ilişkilerinde fiziksel şiddetin görülme sıklığının %20 ile %48, psikolojik şiddetin görülme sıklığının %60 ile %90 ve cinsel şiddetin görülme sıklığının %3 ile %24 olduğu

belirlenmiştir^{8,9,21-24}. Ülkemizde yapılan çalışma verilerine göre de flört şiddetinin %11-46 arasında değişiklik gösterdiği ve her geçen gün arttığı bildirilmektedir^{14,25-31}. Şiddetin görülme sıklığı ve tanımlanması kadar, nasıl algılandığı ve değerlendirildiği de önemlidir. Çünkü hem geleneksel toplum düzeni hem de toplumsal cinsiyet rolleri tutumları nedeniyle bazı şiddet davranışları bireylerin bir kısmı tarafından şiddet olarak algılanmamakta, bu nedenle de şiddeti önlemeye yönelik gerekli önlemler alınmamakta ve şiddet normalleştirilip, kabullenilmektedir²⁸. Oldukça yaygın görülen ve gün geçtikçe artan flört şiddeti de bunlar arasında yer almakta olup duyulmayan, farkında olunmayan konulardan birisidir¹⁰. Flört şiddetine yönelik davranış ve tutumların toplumsal cinsiyet rollerinden etkilendiği öngörülebilir.

Flört şiddetinin önlenabilir olması nedeniyle toplumda yer alan grupların sağlıklı olabilmesi için tüm sağlık personeline önemi roller düşmektedir. Sağlık personeli genelinde ise bireylere bütüncül bakım verme noktasında hemşirelerin, flört şiddetini önlemeye yönelik gençlere eğitim verme, risk altındaki grupları belirleme, şiddeti önleme ve şiddet sonrasında da mevcut durumu değerlendirme, şiddete uğrayanları saptama, güvenliğini sağlama, acil sağlık hizmet gereksinimlerini karşılama ve tedaviye uyum ve sürekliliği sağlama gibi görevleri bulunmaktadır^{10,30}. Ayrıca sağlık personelinin şiddetin uzun dönemde görülebilecek etkilerini azaltmaya ilişkin sorumlulukları da olabilir. Tüm sağlık personeli flört şiddetinin önemli belirleyicilerinden olan flört şiddetine yönelik tutumları etkileyen faktörlerin riskli grupların farkında olmalı ve bu konu hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmalıdır. Bu çalışmanın, flört şiddeti ile toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarına yönelik eğitim programları ve yapılabilecek müdahaleler konusunda literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada bir grup üniversite öğrencisinin toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ile flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Tanımlayıcı tiptedir.

Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde Marmara bölgesinde yer alan bir üniversitenin ön lisans düzeyinde eğitim veren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda Tıbbi Laboratuvar Teknikleri (n:200), Çocuk Gelişimi (n:280), İlk ve Acil Yardım (n:143) bölümleri birinci ve ikinci sınıfta öğrenim gören toplam 623 öğrenci oluşturdu. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyerek, evrenin tümüne ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışma örneklemine, çalışmaya katılmayı kabul eden Tıbbi Laboratuvar Teknikleri bölümünden 122, Çocuk Gelişimi bölümünden 122, İlk ve Acil Yardım bölümünden 115, toplamda 363 öğrenci oluşturdu. Çalışmada evrenin %58.26'sına ulaşıldı.

Veri Toplama Araçları

Veriler; Sosyodemografik Veri Toplama Formu, Toplumsal

Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği (TCRTÖ) ve Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği (FŞYTÖ) kullanılarak toplanmıştır.

Sosyodemografik Veri Toplama Formu: Sosyodemografik veri formu öğrencilerin cinsiyeti, okudukları bölümler, anne-baba eğitim ve çalışma durumları, sosyal hayatta destek aldıkları kişiler, toplumun kız ve erkek çocuğuna bakış açısına yönelik düşünce durumlarını içeren 15 sorudan oluşmaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği (TCRTÖ): Kişilerin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarını belirlemek için 2008 yılında Zeyneloğlu tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 38 madde ve beş alt boyuttan (Eşitlikçi cinsiyet rolü, kadın cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü) oluşmaktadır. Erkek cinsiyet rolü alt boyutu 6, diğer alt boyutlar 8 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipte olmakla birlikte, verilen yanıtlar 1-5 arası (tamamen katılıyorum: 5, kesinlikle katılmıyorum: 1) puanlanmaktadır. Puanlama sonuçlarına göre alınabilen en yüksek puan 190 iken en düşük puan ise 38'dir. Alt boyutlarda ise erkek cinsiyet rolü alt boyutunda en fazla 30, en az 6 puan, diğer alt boyutlarda en fazla 40, en az 8 puan alınabilmektedir. Ölçekten alınan puan arttıkça, toplumsal cinsiyet rolleri tutumu açısından "eşitlikçi", alınan puan azaldıkça "geleneksel" tutuma sahip olduğu gösterilmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.92'dir³². Bu çalışmada TCRTÖ'nin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.75 olarak hesaplanmıştır.

Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği (FŞYTÖ): Terzioğlu ve ark. tarafından 2016 yılında bireylerin flört şiddeti tutumlarını belirlemek için geliştirilen ölçek, 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, 5 alt boyuttan (Genel şiddet, fiziksel şiddet, ekonomik şiddet, duygusal şiddet, cinsel şiddet) oluşmaktadır. 5'li likert tipindedir ve 1-5 arası puanlanmaktadır (Tamamen katılıyorum: 5; kesinlikle katılmıyorum: 1). Ölçekteki 23 madde ters yönde puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puan ortalamasının 5'e yaklaşması flört şiddetinin desteklenmediğini göstermektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.91'dir¹⁴. Bu çalışmada, FŞYTÖ'nin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.91 olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması

Veriler, öğrencilerin ders arasında ve eş zamanlı olarak veri toplama formlarını doldurmaları sağlanarak toplanmıştır. Soru ve ölçeklerin yanıtlanması yaklaşık 15-20 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler, SPSS 21.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerden yüzdelik, aritmetik ortalama, standart sapma ve kesikli değişkenler arasındaki ilişki için ki-kare testi yapılmıştır. Ölçek puanlarının normal dağılıma uygun olup olmadığının test edilmesi amacıyla da Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farklılık test edilirken normal dağılım gösterenlerde bağımsız örneklem t testi ve ANOVA (varyans) analizinden; normal dağılım göstermeyenlerde Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Ölçeklerin iç tutarlılıklarının belirlenmesi için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır. İstatistiksel

anlamlılık için p değeri 0.05'ten küçük olarak kabul edilmiştir.

Araştırmının Etik Boyutu

Araştırma öncesi, araştırmanın yapıldığı kurumdaki yazılı izin ve Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (Karar No: 1/1, Karar tarihi: 20.02.2019). Ayrıca, araştırmanın örneklemi oluşturan öğrencilerin onamları alınmıştır. Çalışma verileri Helsinki Bildirgesi'ne göre toplanmış; araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Araştırmının Sınırlılıkları

Araştırmanın Bilecik'teki bir devlet üniversitesinin Tıbbi Laboratuvar Teknikleri, Çocuk Gelişimi, İlk ve Acil Yardım bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerle yürütülmüş olması nedeniyle sonuçların tüm üniversite öğrencilerine genellenememesi araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında bulunan öğrencilerin sosyodemografik özellikleri değerlendirildiğinde; yaş ortalamalarının 19.26±1.19 (min:18 max:25) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %89'u (n=323) 18-20 yaş grubunda; %11'i (n=40) 21-25 yaş grubundadır. Öğrencilerin %34.7'si Çocuk Gelişimi; %33.6'sı Tıbbi Laboratuvar Teknikleri; %31.7'si ise İlk ve Acil Yardım bölümlerinde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %66.7'si birinci sınıf, %83.2'si kadın, %77.5'inin annesi ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %60.1'inin babası üniversite mezunu, %76.0'unun annesi ev hanımı, %74.9'unun babası çalışmaktadır. Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri Tablo1'de yer almaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri (n=363)

	Ort±SS	Min-Maks
Yaş	19.26±1.19	18-25
	n	%
Cinsiyet		
Kadın	302	83.2
Erkek	61	16.8
Anne Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	24	6.6
İlköğretim mezunu	281	77.5
Lise mezunu	46	12.6
Üniversite mezunu	12	3.3
Baba Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	5	1.4
İlköğretim mezunu	35	9.6
Lise mezunu	105	28.9
Üniversite mezunu	218	60.1
Anne Çalışma Durumu		
Çalışıyor	87	24.0
Çalışmıyor	276	76.0
Baba Çalışma Durumu		
Çalışıyor	172	47.4
Çalışmıyor	91	25.1
Okuduğu Bölüm		
Tıbbi laboratuvar teknikleri	122	33.6
Çocuk gelişimi	126	34.7
İlk ve acil yardım	115	31.7
Sosyal Hayatta Destek Alınan Kişi		
Aile bireyleri	281	77.4
Arkadaş	47	12.9
Flört edilen kişi	35	9.6

Tablo 1. Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri (n=363) (devamı)

	Ort±SS	Min-Maks
Toplumsal Kız Çocuğuna Bakış Açısına Yönelik Düşünce Durumları		
Saygılı / olumlu	49	13.5
Nötr	149	41.0
Ayrımcı / olumsuz	165	45.5
Toplumsal Erkek Çocuğuna Bakış Açısına Yönelik Düşünce Durumları		
Saygılı / olumlu	230	63.4
Nötr	123	33.9
Ayrımcı / olumsuz	10	2.8

Çalışmaya katılan öğrencilerin bazı sosyo-demografik özellikleri ile toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ve flört şiddeti tutum ölçekleri puan ortalamaları karşılaştırmaları Tablo 2’de gösterilmiştir. Çalışmaya katılan kadın öğrencilerin FŞYTÖ toplam puan ortalamaları ile erkek öğrencilerin FŞYTÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0.05$; Tablo 2). Alt ölçek puan ortalamaları değerlendirildiğinde ise kadın öğrencilerin genel, fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet tutum puan ortalamaları ile erkek öğrencilerin adı geçen alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (sırası ile $p=0.001$, $p=0.007$, $p=0.005$, $p=0.002$, $p=0.001$, $p<0.05$). Kadın ile erkek öğrenciler arasındaki FŞYTÖ toplam puan ve alt ölçek puan ortalamaları arasındaki farkın sadece kadın öğrencilerin ölçek toplam puan ve alt ölçek puan ortalamalarının anlamlı derecede daha yüksek olmasından kaynaklandığı ve kadın öğrencilerin flört şiddetini desteklemediği belirlenmiştir. Çalışmadaki kadın öğrencilerin TCRTÖ puan ortalamaları ile erkek öğrencilerin TCRTÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0.05$; Tablo 2). TCRTÖ alt ölçek puan ortalamaları incelendiğinde ise kadın ve erkek öğrencilerin eşitlikçi cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü, geleneksel cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü alt boyutları ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (sırasıyla $p=0.001$, $p=0.001$, $p=0.001$, $p=0.001$, $p<0.05$; Tablo 2).

Öğrencilerin anne ve babalarının eğitim durumlarına göre FŞYTÖ ile TCRTÖ değerlendirildiğinde FŞYTÖ ile TCRTÖ toplam puanları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir yalnızca anne ve baba eğitim durumları ile TCRTÖ eşitlikçi alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0.05$; Tablo 2).

Çalışmaya katılan öğrencilerin anne ve babalarının çalışma durumlarına göre flört şiddeti ile toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçekleri değerlendirildiğinde; annesi çalışan öğrenciler ve babası çalışan öğrencilerin hem fiziksel şiddet tutumu alt boyutu ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (sırasıyla $p_{\text{anne}}=0.04$, $p_{\text{baba}}=0.02$, $p<0.05$). Çalışan babaya sahip öğrenciler ile çalışmayan babaya sahip öğrencilerin FŞYTÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farkın; çalışan babaya sahip olan öğrencilerin puan ortalamalarının daha yüksek olmasından kaynaklandığı ve çalışan babaya sahip babaların flört şiddetini desteklemediği belirlenmiştir ($p<0.05$; Tablo 2). Çalışan babaya sahip öğrenciler ile babası çalışmayan öğrencilerin TCRTÖ eşitlikçi alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak

anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$; Tablo 2). Bu farkın; çalışmayan babaların puan ortalamalarının daha yüksek olmasından kaynaklandığı ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin daha eşitlikçi tutuma sahip olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$; Tablo 2).

Tıbbi Laboratuvar Teknikerliği, Çocuk Gelişimi, İlk ve Acil Yardım bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin FŞYTÖ cinsel şiddet alt boyutu ve TCRTÖ kadın cinsiyet alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir ($p_3=0.03$, $p_4=0.02$, $p<0.05$; Tablo 1). Her iki alt boyut açısından değerlendirildiğinde çocuk gelişimi bölümünde okuyan öğrencilerin FŞYTÖ cinsel şiddet alt boyutu ve TCRTÖ kadın cinsiyet alt boyutu puan ortalamaları daha yüksektir (Tablo 2).

Çalışmaya katılan öğrencilerin FŞYTÖ ile TCRTÖ aldıkları puanların bazı değişkenlere göre karşılaştırılmaları Tablo 3’te gösterilmiştir. Çalışmadaki öğrencilerin %77.4’ünün aile bireylerinden sosyal destek aldıkları belirlenmiştir. Aile bireylerinden, arkadaşlardan ve flört edilen kişiden sosyal destek alan öğrencilerin FŞYTÖ toplam puanı, fiziksel ve duygusal flört şiddeti alt boyutu puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (sırası ile $p=0.007$, $p=0.006$, $p=0.023$, $p<0.05$). Aynı zamanda aile bireylerinden, arkadaşlardan ve flört edilen kişiden sosyal destek alan öğrencilerin TCRTÖ puanları arasında anlamlı farkın olduğu görülmektedir ($p<0.05$; Tablo 3).

Öğrencilerin %45.5’i toplumun kız çocuğu/kadın cinsiyetine bakış açısını “ayrımcı/olumsuz” olarak belirtmişlerdir. “Ayrımcı/olumsuz” şeklinde cevaplayan öğrencilerin FŞYTÖ puan ortalamaları yüksek iken, yalnızca duygusal şiddet alt boyutu açısından kız çocuğu/kadın cinsiyetine bakış açısını saygılı/olumlu, nötr, ayrımcı/olumsuz olarak yanıtlayan öğrenciler arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir ($p<0.05$; Tablo 3).

Tablo 4’te öğrencilerin FŞYTÖ aldıkları genel şiddet ve kadın cinsiyet alt boyutları; genel şiddet alt boyutu puanı ile TCRTÖ toplam puanı; cinsel şiddet alt boyutu ile TCRTÖ toplam puanı; cinsel şiddet ile kadın cinsiyet alt boyutları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmamaktadır (sırası ile $p=0.483$; $p=0.132$; $p=0.258$; $p=0.863$, $p>0.05$). TCRTÖ ile FŞYTÖ arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyonun olduğu belirlenmiştir ($r=-0.230$, $p<0.001$).

TARTIŞMA

Çalışmada kadın öğrenciler toplumsal cinsiyet rolleri açısından erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi tutuma sahiptir. Benzer şekilde TCRTÖ’nün alt boyutu olan eşitlik rolü kapsamında da kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet rolleri açısından erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi tutumda oldukları saptanmıştır. Konuya ilişkin yapılan diğer çalışmalarda da benzer şekilde toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarda kadın öğrencilerin daha eşitlikçi tutumda oldukları belirtilmektedir³³⁻³⁵. Erkek öğrencilerin daha fazla geleneksel tutumda olmalarının, toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi ile Türk kültüründe erkeğe hep daha güçlü olduğu mesajının verilmesi ve toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargıların erkeğin lehine olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddeti
Gender and Dating Violence

Tablo 2. Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerinin Flört Şiddet Tutumu Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ile Karşılaştırılması (n=363)

	Flört Şiddeti Tutum Ölçeği						Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği					
	Genel Şiddet	Fiziksel Şiddet	Duygusal Şiddet	Ekonomik Şiddet	Cinsel Şiddet	FŞTÖ Toplam Puan	Eşitlikçi	Kadın Cinsiyet	Evlilikte Cinsiyet	Geleneksel	Erkek Cinsiyet	TCRTÖ Toplam Puan
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS
Cinsiyet												
Kadın	4.69±0.50	4.50±0.63	4.28±0.70	4.06±0.69	4.69±0.58	4.45±0.44	35.96±4.61	23.86±3.74	13.21±2.81	17.46±5.10	10.32±3.53	100.80±11.29
Erkek	4.36±0.65	4.25±0.72	4.00±0.70	3.77±0.58	4.13±0.68	4.10±0.48	30.02±7.25	23.64±4.64	16.52±3.36	22.92±6.18	12.89±3.43	105.98±17.17
t	4.391	2.736	2.831	3.052	6.684	5.591	8.217	0.404	-8.112	-7.331	-5.200	-2.960
p	0.001	0.007	0.005	0.002	0.001	0.001p₁	0.001	0.687	0.001	0.001	0.001	0.003 p₂
Anne Eğitim Durumu												
Okuryazar Değil	4.45±0.64	4.43±0.57	4.00±0.59	3.84±0.63	4.53±0.67	4.26±0.39	31.13±6.42	24.00±3.84	14.79±3.63	20.25±3.98	11.63±2.8	101.79±10.91
İlköğretim mezunu	4.64±0.54	4.43±0.67	4.24±0.73	4.01±0.70	4.61±0.63	4.40±0.48	35.48±5.19	23.89±3.73	13.57±3.05	18.25±5.63	10.62±3.67	101.81±12.45
Lise Mezunu	4.66±0.55	4.42±0.62	4.32±0.57	4.09±0.58	4.50±0.65	4.40±0.43	33.52±6.69	23.02±4.46	14.61±3.67	18.26±6.76	11.13±3.83	100.54±14.49
Üniversite Mezunu	4.76±0.44	4.66±0.39	4.23±0.80	4.16±0.54	4.71±0.45	4.51±0.30	35.83±5.34	25.00±5.52	13.08±1.56	18.00±4.93	10.58±3.60	102.50±12.56
F	1.140	0.454	1.077	0.922	0.629	0.891	5.904	1.054	2.511	0.939	0.757	0.152
p	0.333	0.715	0.359	0.430	0.597	0.446	0.001	0.369	0.058	0.422	0.519	0.928
Baba Eğitim Durumu												
Okuryazar Değil	4.52±0.86	4.44±0.84	3.56±0.96	4.00±0.95	4.22±0.80	4.13±0.68	34.60±3.57	23.20±6.30	15.20±3.27	21.60±3.20	9.60±2.88	104.20±6.45
İlköğretim mezunu	4.54±0.54	4.48±0.60	4.27±0.71	4.04±0.67	4.59±0.61	4.41±0.45	35.39±5.23	23.85±3.69	13.61±2.97	18.35±5.34	10.77±3.58	101.97±12.08
Lise Mezunu	4.66±0.51	4.40±0.74	4.22±0.72	3.98±0.70	4.67±0.64	4.40±0.50	34.98±5.24	23.69±4.02	13.78±3.32	18.33±6.30	10.63±3.95	101.41±13.56
Üniversite Mezunu	4.52±0.63	4.49±0.59	4.14±0.57	3.93±0.68	4.45±0.67	4.31±0.45	32.23±8.05	24.17±4.55	14.51±3.70	18.23±6.06	11.14±3.21	100.29±13.65
F	0.706	0.403	1.905	0.308	1.617	1.013	3.277	0.181	1.186	0.547	0.341	0.262
p	0.549	0.751	0.128	0.820	0.185	0.387	0.021	0.910	0.315	0.650	0.795	0.853
Anne Çalışma Durumu												
Çalışıyor	4.64±0.55	4.58±0.58	4.25±0.69	3.98±0.54	4.61±0.62	4.42±0.43	35.36±6.41	23.57±3.87	13.41±2.78	17.54±5.53	10.51±3.73	100.39±13.19
Çalışmıyor	4.63±0.54	4.42±0.66	4.23±0.71	4.02±0.72	4.59±0.64	4.39±0.48	34.83±5.32	23.90±3.91	13.88±3.26	18.64±5.70	10.83±3.61	102.08±12.40
t	-0.66	-2.042	-2.253	0.491	-0.290	-0.567	-0.759	0.682	1.192	1.581	0.715	1.091
p	0.948	0.042	0.800	0.624	0.772	0.571	0.449	0.496	0.234	0.115	0.475	0.276
Baba Çalışma Durumu												
Çalışıyor	4.60±0.57	4.41±0.67	4.20±0.73	4.02±0.67	4.56±0.66	4.48±0.37	34.49±6.07	23.82±3.86	13.84±3.26	18.67±5.88	10.91±3.64	101.72±13.07
Çalışmıyor	4.74±0.44	4.60±0.56	4.34±0.62	3.99±0.70	4.69±0.52	4.37±0.49	36.35±3.53	23.85±4.02	13.55±2.82	17.52±4.93	10.26±3.59	101.53±11.11
t	2.164	2.418	1.654	-2.283	1.710	2.081	2.765	0.063	-0.754	-1.675	-1.472	-0.129
p	0.031	0.02	0.100	0.777	0.088	0.04	0.006	0.950	0.451	0.095	0.142	0.898

Tablo 2. Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerinin Flört Şiddet Tutumu Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği İle Karşılaştırılması (n=363) (devamı)

	Flört Şiddeti Tutum Ölçeği						Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği					
	Genel Şiddet	Fiziksel Şiddet	Duygusal Şiddet	Ekonomik Şiddet	Cinsel Şiddet	FŞTÖ Toplam Puan	Eşitlikçi	Kadın Cinsiyet	Evlilikte Cinsiyet	Geleneksel	Erkek Cinsiyet	TCRTÖ Toplam Puan
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS
Okuduğu Bölüm												
Tıbbi laboratuvar teknikleri	4.60±0.58	4.42±0.63	4.18±0.71	3.94±0.72	4.52±0.65	4.34±0.47	34.02±6.37	23.17±3.94	13.75±3.18	18.80±5.92	10.62±3.58	100.38±13.41
Çocuk Gelişimi	4.64±0.53	4.50±0.62	4.29±0.67	4.09±0.66	4.72±0.52	4.46±0.43	35.59±4.67	24.56±3.67	13.71±3.32	17.96±4.86	11.03±3.64	102.85±10.63
İlk ve Acil Yardım	4.67±0.52	4.45±0.70	4.21±0.74	3.99±0.65	4.54±0.70	4.38±0.50	3.26±5.58	23.70±3.99	13.84±2.97	18.38±6.22	10.57±3.71	101.77±13.62
F	0.485	0.470	0.792	1.569	3.570	2.135	2.680	4.084	0.058	0.682	0.585	1.199
p	0.616	0.626	0.454	0.210	0.03 p₃	0.120	0.070	0.02p₄	0.944	0.506	0.558	0.303

Tablo 3. Öğrencilerin Bazı Özelliklerinin Flört Şiddet Tutumu Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği İle Karşılaştırılması

	Flört Şiddeti Tutum Ölçeği						Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği					
	Genel Şiddet	Fiziksel Şiddet	Duygusal Şiddet	Ekonomik Şiddet	Cinsel Şiddet	FŞTÖ Toplam Puan	Eşitlikçi	Kadın Cinsiyet	Evlilikte Cinsiyet	Geleneksel	Erkek Cinsiyet	TCRTÖ Toplam Puan
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS
Sosyal Hayatta Destek Alınan Kişi												
Aile Bireyleri	4.65±0.52	4.51±0.59	4.27±0.67	4.04±0.67	4.63±0.56	4.43±0.41	34.93±5.64	23.89±3.99	13.72±3.08	18.35±5.75	10.65±3.74	101.53±13.00
Arkadaş	4.54±0.63	4.18±0.79	3.97±0.82	3.87±0.77	4.40±0.89	4.20±0.64	35.34±4.65	24.62±3.15	13.96±2.76	18.91±5.39	11.11±3.36	103.94±10.31
Flört Edilen Kişi	4.62±0.59	4.45±0.80	4.29±0.76	3.98±0.63	4.55±0.71	4.39±0.55	34.66±6.52	22.26±3.74	13.86±4.20	17.91±5.51	11.09±3.21	99.77±11.95
F	0.747	5.197	3.790	1.299	2.943	4.961	0.162	3.886	0.127	0.330	0.483	1.175
P	0.475	0.006	0.023	0.274	0.054	0.007	0.850	0.021	0.881	0.719	0.617	0.310
Toplumsal Kız Çocuğuna Bakış Açısına Yönelik Düşünce Durumları												
Saygılı, olumlu	4.54±0.63	4.29±0.69	4.20±0.73	3.82±0.80	4.42±0.66	4.26±0.51	32.71±6.95	23.71±3.58	15.41±4.15	19.90±5.18	11.69±3.81	103.43±13.65
Nötr	4.54±0.60	4.39±0.63	4.15±0.70	3.96±0.65	4.52±0.66	4.32±0.49	34.75±5.18	24.27±4.01	14.09±2.99	19.68±5.83	11.32±3.57	104.11±12.23
Ayrımcı/olumsuz	4.74±0.43	4.56±0.63	4.32±0.70	4.11±0.65	4.72±0.58	4.50±0.42	35.81±5.35	23.45±3.87	12.99±2.72	16.75±5.25	9.95±3.50	98.95±12.12
F	6.261	4.625	2.335	4.268	6.045	8.167	6.114	1.731	13.209	13.384	7.729	7.373
p	0.002	0.010	0.098	0.015	0.003	0.001	0.002	0.179	0.001	0.001	0.001	0.001
Toplumsal Erkek Çocuğuna Bakış Açısına Yönelik Düşünce Durumları												
Saygılı, olumlu	4.67±0.51	4.44±0.66	4.24±0.71	4.02±0.69	4.66±0.61	4.42±0.45	35.34±5.42	23.70±4.05	13.34±2.91	17.59±5.35	10.44±3.56	100.41±11.97
Nötr	4.58±0.60	4.47±0.63	4.19±0.70	3.98±0.65	4.48±0.65	4.34±0.49	34.52±5.32	24.30±3.45	14.63±3.47	19.89±5.74	11.43±3.74	104.76±12.30
Ayrımcı/olumsuz	4.44±0.62	4.66±0.62	4.61±0.63	4.22±0.80	4.40±0.77	4.46±0.56	31.60±10.55	20.90±4.48	12.90±2.60	17.90±8.49	9.50±3.24	92.80±20.66
F	1.871	0.558	1.674	0.574	3.751	1.084	2.729	3.909	7.218	6.795	3.629	7.609
p	0.155	0.573	0.189	0.564	0.024	0.339	0.067	0.021	0.001	0.001	0.028	0.001

Tablo 4. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği Ve Alt Boyutları İle Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Birbiri İle Olan İlişkisi

		Eşitlikçi Alt Boyut	Kadın Cinsiyet Alt Boyut	Evlilikte Cinsiyet Alt Boyut	Geleneksel Alt Boyut	Erkek Cinsiyet Alt Boyut	TCRTÖ Toplam Puan
Genel Şiddet Alt Boyut	r	0.366	0.037	0.249	0.194	0.280	0.079
	p	<0.001	0.483	<0.001	<0.001	<0.001	0.132
Fiziksel Şiddet Alt Boyut	r	0.233	0.148	0.277	0.289	0.321	0.235
	p	<0.001	0.005	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001
Duygusal Şiddet Alt Boyut	r	0.140	0.161	0.267	0.288	0.304	0.272
	p	0.007	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001
Ekonomik Şiddet Alt Boyut	r	0.285	0.143	0.304	0.325	0.370	0.247
	p	<0.001	0.006	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001
Cinsel Şiddet Alt Boyut	r	0.410	0.060	0.185	0.219	0.224	0.009
	p	<0.001	0.258	<0.001	<0.001	<0.001	0.863
FŞTÖ Toplam Puan	r	0.391	0.114	0.347	0.362	0.407	0.230
	p	<0.001	0.031	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001

*Spearman Korelasyon testi ile analiz edilmiştir.

Çalışmada hem kadın ve hem de erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik eşitlikçi tutumlarının artmasıyla flört şiddetini destekleme oranlarının azaldığı saptanmıştır. Yapılan diğer çalışmalarda da toplumsal cinsiyet rolleri açısından geleneksel tutuma sahip öğrencilerin flört şiddetini daha fazla destekledikleri belirtilmiştir^{12,36-39}. Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların her iki cinsiyet için de flört şiddetine yönelik tutumlarla anlamlı düzeyde ilişkili olmasına karşın, erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının flört şiddetine ilişkin tutumlarına olan etkisi daha fazla bulunmuştur. Bu durumun, şiddetin daha çok erkek kaynaklı olması ve toplumsal cinsiyetin de bu anlamda erkeği desteklemesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Üniversite öğrencilerinin, toplumun kadın ve erkeğe yüklediği rollere ilişkin algılarının ve bu algılarının flört şiddetine yönelik tutumlarına olan etkisinin incelenmesi amaçlanan bu çalışmada; flört şiddetine yönelik tutum açısından bakıldığında, kadın öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu ve erkekler göre flört şiddetini desteklemedikleri belirlenmiştir. Flört şiddeti tutumları ölçeğinin alt boyutlarında da (genel, fiziksel, duygusal ve ekonomik şiddet) benzer şekilde kadın öğrencilerin erkekler göre flört şiddetini daha az destekledikleri belirlenmiştir. Hem ülkemizde hem de dünyada yapılan çalışmalarda kadınların flört şiddetini erkekler orana daha az destekledikleri gösterilmiştir^{11,19,40,41}. Flört şiddetinin, kadın öğrencilere göre erkek öğrenciler tarafından daha fazla desteklenmesinin, toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle erkeklerin şiddete daha meyilli olmaları ve şiddeti erkekliğin bir göstergesi olarak kabul etmelerinden ve bu durumun toplum tarafından desteklenmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Çalışmada, çocuk gelişimi bölümünde öğrenim gören öğrenciler cinsel şiddeti daha az desteklemektedir ve daha fazla eşitlikçi kadın cinsiyet rolüne sahiptir. Çocuk gelişimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin daha eşitlikçi ve flört şiddetini desteklemeyen tutum göstermelerinin bölümde öğrenim gören kadın öğrenci sayısının fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Flört şiddeti, şiddetin alt boyutlarında biri olmakla birlikte; oldukça yaygın görülmektedir ve gençlerin fiziksel ve psikolojik yönden sağlıklarını olumsuz olarak etkilemektedir. Bu nedenle dünyada ve ülkemizde toplum sağlığını etkileyen önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Flört şiddetinin ortaya çıkmasında etkili olan birçok risk faktörü vardır^{32,40,41}. Flört şiddeti ve toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutum, flört şiddetini etkileyen önemli faktörler arasındadır²⁻¹². Çalışmamızda da katılımcıların %77,4'ünün aile üyelerinden destek gördüğü belirlenmiş ve aile üyelerinden destek gören katılımcıların flört şiddetini desteklemediği belirlenmiştir. Benzer şekilde, ABD'de (2006) yapılan bir çalışmada da anne desteğinin kurulan flört ilişkisi içinde destekleyici olduğu görülmüştür. Ebeveynlik sürecinde genç popülasyona daha az destek ve yakınlık düşük benlik saygısı ile yakından ilişkili olarak bulunmuştur. Gençlerin anne gibi yakın bir kadınla destekleyici bir ilişkinin olmaması, kadınlara karşı genel olarak zayıf tutum

sergileyebildiği ve bunun da kadınların flört ilişkisi bağlamında daha az anlaşılmasına yol açabildiği görülmektedir⁴². Başka bir araştırma da ebeveynlerden gelen sosyal desteğin, flört şiddeti mağduriyeti ile şiddete bağlı deneyimlenecek olumsuz sonuçlara karşı en iyi savunma mekanizması olduğunu göstermektedir⁴³.

Çalışmada, öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik eşitlikçi tutum algısı arttıkça flört şiddetini desteklemeyen tutumun daha fazla sergilendiği belirlenmiştir. Flört şiddetine yönelik tutumları ile öğrencilerin benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet tutumlarını değerlendirmek amacıyla yapılan bir başka çalışmada da, toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ile flört şiddeti arasında yüksek derecede, pozitif yönde ve istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkinin olduğu değerlendirilmiştir⁷. Bu bulgu bize, toplumda eşitlikçi olan üniversite öğrencilerinin, gelecekte flört şiddetine yönelik daha savunmacı olabileceğini düşündürmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışma sonuçları, ülkemizde flört şiddeti tutumları ile toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının birlikte incelendiği sınırlı sayıda çalışma olması nedeniyle önem taşımaktadır. Çalışmada toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının, flört şiddetine yönelik tutumları etkilediği belirlenmiştir. Kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre daha eşitlikçi tutumlara sahipken, flört şiddetini de daha az oranda desteklemektedirler. Gençlerin toplumsal cinsiyet rolleri açısından geleneksel tutumlarının değiştirilmesi ve eşitlikçi bakış açısına sahip olabilmeleri için öncelikle toplumsal cinsiyet rolleri ve flört şiddetine yönelik algılarının belirlenmesi önem taşımaktadır. Farklı bölgelerdeki hem kadın hem de erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyete yönelik tutumlarını belirlemek için daha geniş ölçekli araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Etik Kurul Onayı (Kurul adı, tarih ve sayı no): Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (Karar No: 1/1, Karar tarihi: 20.02.2019)

Çıkar Çatışması: Yoktur.

Finansal Destek: Bildirilmemiştir.

Katılımcı Onamı: Araştırmaya katılan tüm öğrencilerden yazılı ve sözlü onam alınmıştır.

Yazar katkıları

Araştırma dizaynı: GK, SK, EÖ, NÖ, AKU, GG

Veri toplama: SK, EÖ

Literatür araştırması: GK, SK, EÖ, NÖ, AKU, GG

Makale yazımı: GK, SK, EÖ, NÖ, AKU, GG

Teşekkür: Çalışmaya katılmaya gönüllü olan tüm öğrencilere teşekkür ederiz.

Ethics Committee Approval: Approval was obtained from the Bilecik Şeyh Edebali University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee (Decision Number: 1/1).

Conflict of Interest: Not reported.

Funding: None.

Exhibitor Consent: Written and oral informed consent was obtained from students participating in the study.

Author contributions

Study design: GK, SK, EO, NO, AKU, GG

Data collection: SK, EO

Literature search: GK, SK ,EO, NO, AKU,GG

Drafting manuscript: GK, SK, EO, NO, AKU,GG

Acknowledgement: We would like to thank all the students who volunteered to participate in the study.

KAYNAKLAR

- Lindsey LL. Gender roles a sociological perspective. United States of America: Prentice Hall International Limited; 1990.
- Akın A, Demirel S. Toplumsal cinsiyet kavramı ve sağlığa etkileri. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi Halk Sağlığı Özel Eki. 2003;25(4):73-82.
- Dökmen YZ. Toplumsal cinsiyet sosyal psikolojik açıklamalar. Ankara: Sistem Yayıncılık; 2004.
- De Lisi R, Soundranayagam L. The conceptual structure of sex role stereotypes in college students. Sex Roles. 1990;23:593-611.
- Basow SA. Gender stereotypes and roles. 3rd ed. California: Brooks/Cole Publishing Company Pacific Grove; 1992.
- Yılmaz DV, Zeyneloğlu S, Kocaöz S, Kısa S, Taşkın L, Eroğlu K. Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi. 2009;6:1.
- Yıldırım S. Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Toplumsal Cinsiyet Tutumlarının Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarına Etkisi [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2016.
- Shorey RC, Cornelius TL, Bell KM. A critical review of theoretical frameworks for dating violence: comparing the dating and marital fields. Aggression and Violent Behavior. 2008;13:185-94.
- Shorey RC, Sherman AS, Kivisto AS, Elkins SR, Rhatigan DL, Moore TM. Gender differences in depression and anxiety among victims of intimate partner violence: the moderating effect of shame proneness. Journal of Interpersonal Violence. 2011;26(9):1834-50.
- Fidan F, Yeşil Y. Nedenleri ve sonuçları itibariyle flört şiddeti. Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi. 2018;4(1):16-24.
- Ferreira M, Lopes A, Aparício G, Cabral L, Duarte J. Teens and dating: study of factors that influence attitudes of violence. Atención Primaria. 2014;46:187-90.
- Turan R, Duy Baki. Self-esteem, attachment, gender roles and social approval as predictors of the attitudes toward dating violence. Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal. 2020;10(56):1-36.
- Avşar Baldan G, Akış N. Flört şiddeti. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 2017;43(1)41-4.
- Terzioğlu F, Gönenç İM, Özdemir F, Güvenç G, Kök G, Sezer NY ve ark. Flört şiddeti tutum ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. Anadolu Hemşirelik Ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2016;19(4):225-32.
- Atakay C. Romantik yakın ilişkilerde şiddetin öncülleri. Nesne. 2014;2(3):1-9.
- İftar M. Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutum ve Davranışları [Yüksek Lisans Tezi]. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2016.
- Ely G, Dulmus CN, Wodarski JS. Adolescent dating violence. Rapp-Paglicci LA, Roberts AR, Wodarski JS, editors. Handbook of Violence. New York: John Wiley&Sons; 2002. p.34-49.
- Can Gürkan Ö, Coşar F. Ekonomik şiddetin kadın yaşamındaki etkileri. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi. 2009;2(3):124-9.
- Sezer Ö. Çiftler arası şiddeti kabul ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2008;9(16):1-15.
- Şenol D, Yıldız S. Kadına yönelik şiddet algısı kadın ve erkek bakış açılarıyla. Ankara: Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları; 2013.
- Luthra R, Gidycz CA. Dating violence among college men and women: evaluation of a theoretical model. Journal of Interpersonal Violence. 2006;21(6):717-31.
- Hickman LJ, Jaycox LH, Aronoff J. Dating violence among adolescents: prevalence, gender distribution, and prevention program effectiveness. Trauma, Violence & Abuse 2004;5(2):123-42.
- Kaukinen C. Dating violence among college students: the risk and projective factors. Trauma, Violence & Abuse. 2014;15(4):283-96.
- McCauley HL, Tancredi DJ, Silverman JG, Decker MR, Austin SB, McCormick MC, et al. Gender-equitable attitudes, bystander behavior, and recent abuse perpetration against heterosexual dating partners of male high school athletes. American Journal Of Public Health. 2013;103(10):1882-7.
- Pınar G, Algıer L. Üniversite Öğrencilerinde Fiziksel ve Cinsel Şiddet Davranışları. Uzmanlık Sonrası Eğitim ve Güncel Gelişmeler Dergisi. 2006;3(3):181-6.
- Mıhçıokur S, Akın A. Flört şiddeti - "şiddet'li sevgi." Sağlık ve Toplum. 2015;25(2):15.
- Koyuncu Kütük E, Gümüştaş F, Han Almış B. Üniversite öğrencisi kızlarda flört şiddetinin belirleyicileri ve psikiyatrik sonuçlar açısından flört dışı şiddetten farklılıkları. Anadolu Psikiyatr Dergisi. 2018;19(2):217-22.
- Karatay M, Karatay G, Gürarslan Baş N, Baş K. Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları. STED/Süreklili Tıp Eğitimi Dergisi. 2018;27(1):62-71.
- Selçuk KT, Avcı D, Mercan Y. Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. ACU Sağlık Bil Derg. 2018;9(3):302-8.
- Aslan D, Vefikuluçay D, Zeyneloğlu S, Erdost T, Temel F. Ankara'da İki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarından Okuyan Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının ve Bu Konudaki Görüşlerinin Saptanması Araştırması. Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma Merkezi. Ankara; 2008.
- Kabasakal Z, Girli A. Üniversite öğrencilerinin kadına yönelik şiddet hakkındaki görüşlerinin, deneyimlerinin bazı değişkenler ve yaşam doyumu ile ilişkisi. Dokuz

- Eylül Üniversitesi SBE Dergisi. 2012;14(2):105-23.
32. Zeyneloğlu S, Terzioğlu F. Development and psychometric properties gender roles attitude scale. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2011;40:409-21.
 33. Lichter EL, McCloskey LA. The effects of childhood exposure to marital violence on adolescent gender-role beliefs and dating violence. Psychology of Women Quarterly. 2004;28(4):344-57.
 34. Shen ACT, Chiu MYL, Gao J. Predictors of dating violence among Chinese adolescents: the role of gender-role beliefs and justification of violence. Journal of Interpersonal Violence. 2012;27(6):1066-89.
 35. Seçgin F, Kurnaz Ş. Sosyal bilgiler dersinde toplumsal cinsiyet etkinliklerinin öğrencilerin algı ve tutumlarına etkisi. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 2015;(5):24-38.
 36. Updegraff KA, McHale SM, Zeiders KH, Umaña-Taylor AJ, Perez-Brena NJ, Wheeler LA, et al. Mexican-American adolescents' gender role attitude development: the role of adolescents' gender and nativity and parents' gender role attitudes. Journal of youth and adolescence. 2014;43(12):2041-53.
 37. Öngen B, Aytaç S. Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve yaşam değerleri ilişkisi. Istanbul Journal of Sociological Studies. 2013;0(48):1-18.
 38. McDermott RC, Lopez FG. College men's intimate partner violence attitudes: contributions of adult attachment and gender role stress. Journal Of Counseling Psychology. 2013;60(1):127-36.
 39. Altuntaş O, Altınova HH. Toplumsal cinsiyet algısı ile sosyo-ekonomik değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi. Turkish Studies (Elektronik). 2015;10(6):83-100.
 40. Sherer M. Attitudes toward dating violence among Jewish and Arab youth in Israel. Youth & Society. 2010;42(1):132-50.
 41. Yumuşak A. Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları, Toplumsal Cinsiyetçilik ve Narsistik Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki [Yüksek Lisans Tezi]. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi; 2013.
 42. Pflieger JC, Vazsonyi AT. Parenting processes and dating violence: The mediating role of self-esteem in low-and high-SES adolescents. Journal of Adolescence. 2006;29(4):495-512.
 43. Richards TN, Branch KA. The relationship between social support and adolescent dating violence. Journal of Interpersonal Violence. 2011;27(8):1540-61.